HOMAN

Biełaruskaja Wilenskaja czasopiś

wychodzić dwa razy u tydzień: u aŭtorki i piatnicy.

Adres redakcii: Wilnia, Zawalnaja 7.
Adres administracii i ekspedycii: M. Stefanskaja 23.

Cena s pieresyłkaj i dastaŭkaj da chaty.

na 1 hod—4 m. 80 fen., na ½ hodu—2 m. 40 fen., na 3 miesiacy — 1 m. 20 f., na 1 mies. — 40 f.

№ 59 (151) Hod II. Wilnia. 24 lipnia 1917 h. Cena 5 fen. (3 kap.)

U Haliczynie!

23 lipnia.

Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaho: U Fiandryi artyleryjskaja bitwa iznoŭ dajšła poŭnaj siły. Jana trywała i ŭ načy. Worahi atakawali na ŭsim fronci na našy prywiaznyje latučyje šary, jakije kirawali ahniom. Heta ataka s pawietra adbita. Worahi utracili 8 samalotaŭ. Wostryje ataki byli ŭ načy miž Awionam i Merikur. Pačatkowye ŭdačy worahoŭ iznoŭ zniščeny.

Front niamieckaho Naślednika: Na paŭnočnym skłoni Zimowaj hary, pry Kraonn, my pasunuli swaje pazycii ŭpiarod na šyryni 1 kilom. i ŭziali 230 pałonnych.

Adna z našych latučych eskadr abkidała bombami Harrič na ŭschodnim bierazi Anhlii.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Hrupa wojsk Ejchorna: Uzdoŭž Dźwiny, asabliwa kala Dźwinska i naabapoł Naroča, značna uzmacawaŭsia ahoń artyleryi. Na pałudziennym zachodzi ad Dźwinska adbito rasiejskaje nastupleńnie. Miž Smarhoniami i Krewam rasiejcy atakawali iznoŭ i ŭ niekatorych miejscoch uwarwalisia na našy piarednije pazycii. U wiečary worahi byli zusim, apryč dwoch miejsc, wybity kontratakaj. Siahonia ranicaj nowyje rasiejskije ataki na poŭdni ad Smarhoni adbity našym zaščytnym ahniom.

Hrupa wojsk Bem-Ermoli:

Rasejcy adstupajuć na ŭsim fronci ažno da samych Karpat. My staim na harach kala samaho Tarnopola i pierajšli za čyhunku Rohotin-Ostrow. Nastupleńnie trywaje naabapoł Dniestra. Na poŭdni ad čyhunki worahi akazwali ćwiordy adpor.

Front erc-hercoga Jozefa: Uzdoŭž Karpat da Putny bajewaja čynnaść uzmacawałasia. Nastupleńnia worahoŭ adbity.

Front Makienzena: Na niynim Sereci krapčejšy ahon sulic bitwy.

BERLIN (W.T.B.). Adna z našych padwodnych łodak u Atłantyckim akiani iznoŭ zatapiła 23.500 tonn.

PIECIARBURH (P.T.A.). Wajenny minister Kierenskij wydaŭ prykaz pa armii i fłocie, ŭ katorym haworyć ab zdareńniach u Kronštaci i niekatorych parachodach bałtyckaho fłota. Prykaz kančajecca hetak:

«Ja prykazywaju raspuścić hłaŭny kamitet bałtyckaho fłota i wybrać nowy, areštawać u 24 hadziny pawadyroŭ i adasłać ich dziela śledztwa i sudu ŭ Pieciarburh; apryč taho dać zawiereńnie poŭnaj słuchmianaści tymčasowamu ŭradu. Ja zajaŭlaju, što kali kronštackije čaści i matrosy nia spoŭniać hetaho zaheda, dyk jany buduć ličycca za worahoŭ baćkaŭščyny i rewolucii, i ja ŭčyniu proci ich samyje surowyje kroki».

PIECIARBURH (Reŭter). Adstaŭka kn. Lwowa tłumačycca tym, što jon byŭ proci prawiadzieńnia ŭ žyćcio ŭražže prohramy socyalistyčnych ministroŭ bo heta było by roŭnaznačnym narušeńniu prawoŭ ustanoŭčaho sejmu.

TOKHOLM. Pawodłuh wiestak piaciarburskich hazet, anhlicki pasoł Bukanen čujecca zmaryŭšymsia i manicca pakinuć swajo miejsco. Widać, zdareńnia apošnich dzion, mieŭšyje charakter warožy da Anhlii, i byli pryčynaj hetaj zajawy. Tolki «Now. Wr.» každe, što Bukanen astaniecca na swaim miejscy.

ŠTOKHOLM. Ukrainskaje biuro dancsić:

Rasiejski ŭrad ustupiŭ na ŭsich punktach i pryznaŭ unutrenuju aŭtonomiju Ukrainy i ukrainskaje ministerstwo, jak najwyšejšuju ŭłaść kraju. Tolki ŭ wajennych sprawach tymčasowy ŭrad ješče staić za jednaść rasiejskaj armii.

Wilnia, 24 lipnia.

Rasiejcy swaim nastupleńniem u Haličynie narušyli trywaŭšaje niekolki miesiacoŭ maŭčliwaje zamireńnie wajujučych na našym fronci armij. Ustupajučy damahańniam sajuźnikoŭ, a razam s tym, jak my ŭžo pisali ŭ «Homanie», kirujučysia i palityčnymi metami, rasiejski tymčasowy ŭrad napružyŭ usie swaje siły, kab zrabić, zdawałosia, asłabieŭšamu ŭžo worahu mahutnyj, niščučyj udar. I pieršyje ŭdačy papraŭdzi jak-bytcym sulili spaŭnieńnie śmiełym planam rasiejskich palitykoŭ. Adnak, sudziačy pawodłuh daniasieńnioŭ niamieckaho hieneralnaho štabu, wiera rasiejcoŭ u asłableńnie Niamieččyny akazałasia ni na čym nie asnowanaj: wajennych sił Niamieččynie chapiło nia tolki na toje, kab adbiwacca krok za krokam ad nastupaŭšych u Haličynie rasiejskich wojsk, ale i kab na ŭdar adkazać takim że ŭdaram. Apošni, jak užo wiadoma s telehram, skončyŭsia praryvam rasiejskich pazycij kala Złočowa.

My jašče nia wiedajem, u jakoj miery niemcy zdalejuć wykarystać swaju ŭdaču. Ale značeńnie niamieckaho kontr-udara ŭžo ciapier možna acanić.

Pierš za ŭsio, jak užo skazano, swaim kontr-nastupleńniem niemcy wyjawili swaju militarnuju siłu, — tym bolej, što niamiecki praryŭ zroblen zusim niedaloka ad taho miejsca, dzie byli sabrany ahramadnyje rasiejskije siły dziela nastupleńnia na Lwoŭ. Praryŭ pry Złočowie zroblen akurat tam, dzie jaho najmienš možna było spadziewacca i dzie, pasunuŭšysia ŭpiarod, rasiejcy nie paśpieli ješče dobra akapacca. Adnak, treba dumać, što pry wybary miejsca dla swajho kontr-nastupleńnia niamieckaja najwyšejšaja kamanda kirawałasia i palityčnaj metaj. Dawoli prypomnić, što na ŭsieńkim uschodnim fronci wojski centralnych dzieržaŭ stajać na čužoj terytoryi, i tolki ŭ Haličynie wajna wiadziecca na terytoryi Aŭstryi.

My dumajem, što pawarot Hindenburga da „ruchomaj" wajny ŭniasie wialikaje ažyŭleńnie na ŭschodnim wajennym fronci; adnak, nichto nia može napiarod skazać, jakich nawin tut treba spadziewacca.

U čym siła narodaŭ?

Historyja — heta wialikaja wučycielka narodaŭ: jana pieredaje patomnym pakaleńniam usiu žyćciowuju praktyku pakaleńnioŭ minułych, dajučy hetak mahčymaść raspaznać tuju darohu, pa jakoj idzie naturalnaje razwićcie kožnaho narodu, — raspaznać, što dla jaho najbolš cenna, ważna i patrebna, — čaho jon pawinien dabiwacca, na što pakirawać swaje tworčyje siły.

A heta wučycielka hromkim hołasam pramaŭlaje da nas, što siła i moc kožnaho narodu asnowana na kulturnaści, na razwićci tworčych sił i na čynnym učaści ŭ budawańni jaho žyćcia narodnych mass.

Užo ciapierašniaja suświetnaja wajna pakazała, što nie čysło žycharoŭ, a ich kulturnaść daje pierewahu na palach bitw: dawoli adznačyć, što ŭ Rasiei ŭ paŭtara raza bolš narodu, čym u Niamieččynie i Aŭstryi razam, — ale za toje ŭ Niamieččynie narodnaja aświeta stalo u dwa ci try razy wyšej, čym u Rasiei, zatoje ŭ centralnych dzieržawach narodnyje massy ŭžo daŭno prynimajuć učaście ŭ hramadzkim i hasudarstwienym žyćci pad toj čas, jak u Rasiei da apošniaj rewolucii byŭ pazbaŭlen aświety, pazbaŭlen usich hramadzkich prawoŭ, pazbaŭlen hołasu ŭ žyćci swajej baćkaŭščyny, ŭ kotoraj panawała kučka čynoŭnikoŭ i panoŭ s samadzieržaŭnym carom napieradzi. I woś, nia hledziačy na čyślennuju pierewahu, nia hledziačy na toje, što proci Niamieččyny wystupiŭ blizka ŭwieś świet, wialikaja Rasiejskaja dzieržawa nia tolki nie dajšła praz try hady pabiedy, ale wojski worahoŭ hłyboka ŭrezalisia ŭ miežy jaje... A čy nia toje-ž było ŭ wajnie miž Rasiejej i Japonijej? A čy nie pamiatajem my francuska-pruskaj wajny, kali, jak pryznana ŭsim świetam, «francuzaŭ zwajewaŭ niamiecki narodny wučyciel»?..

Hlańmo dalej u minuŭščynu: ŭ historyju našych susiedziaŭ i našu ŭłasnuju.

Wialikuju i mocnuju dzieržawu mieli kaliś palaki. Ale Polšča — heta była šlachockaja dzieržawa: ŭ jej panawali i karystali z wielmi šyrokich prawoŭ i poŭnaj woli tolki wyšejšyje stany, a ŭ tym že časi narodnyje massy stahnali pad panščynaj, nia mieli ni praświety, ni prawa hołasu ŭ žyćci swajho kraju. U ciažkich dla Polščy časach, kali susiednije dzieržawy pastanawili razdzialić jaje miž saboj, narodnyje massy nia mieli siły i mahčymaści dać naležny adpor, abaranić swaju baćkaŭščynu. I najwyšejšy kulturny raśćwiet polskaho narodu adnosicca nie da časoŭ niezaležnaho bytawańnia, a da časoŭ najnawiejšych, kali i da narodnych mass dajšoŭ świet kultury, kali i jany pačali žyć świadomym žyćciom i wyjaŭlać swaju tworčuju siłu.

A litwiny? Żywučy ŭ niezaležnym Wialikim Kniaźstwie Litoŭskim, nasiŭšym swajo imia ad imi litoŭskaho narodu, ŭsie litoŭskije wyšejšyje stany, ŭsia ich intelihiencija, ŭsie hasudarstwienyje ŭłaści prynlali biełaruskuju mowu, byŭšuju mowaj hasudarstwienaj u kolišniaj Litwie, paśla — polskuju, i tolki narodnyje masy, byŭšyje ŭ padobnym že pałažeńni, jak i polskije, zachawali litoŭski jazyk, zachawali swaje nacyonalnyje adznaki. Z hetaj pryčyny da samaho apošniaho času ab litwinach, jak ab nacyonalnaści, nichto ničoha nia wiedaŭ, ab litoŭskaj kultury nie było nijakaj hutarki, — i nacyonalnaja kultura hetaho trochmiljonnaho narodu pačała razwiwacca tolki na našych wačach, kali zbudziłasia ad snu narodnaja massa, kali naradziłasia litoŭskaja narodnaja intelihiencija, kali praz wusty jaje zahawaryŭ litoŭski demos.

Hlańmo ŭrešci na nas samych. Biełarusy majuć za saboj časy wysokaho kulturnaho razwićcia, kali biełaruskaja intelihiencija, biełaruskije wyšejšyje stany stanawili husudarstwieny element u Wialikim Kniaźstwie Litoŭskim, kali ŭ mowie biełaruskaj pisalisia ŭsie hasudarstwienyje akty i dakumenty, kali jaje užywali ŭsie hasudarstwienyje ŭrady — ad najniżejšych da najwyšejšych, kali pa-biełarusku drukawali zakony hasudarstwa i ŭsielakije knihi, kaliž je ciapier stanowiać tolki pamiatku słaŭnaj minuŭščyny našaj. Ale wa ŭsiej hetaj kulturnaj raboci i ŭ hasudarstwienym tworčestwie my nie bačym učaścia «nizoŭ» narodnych, a bačym tolki «wiarchi» — biełaruskaje pans wo. I kali hetaje panstwo pačało polščycca, pačało adrekacca tej mowy, jakaja złučała jaho s «prostym» abo «pospolitym» narodam, dyk i stworenaja im kultura zaniepała, a narod, jak byŭ ciomny i zabity, takim i astaŭsia ažno da našych časoŭ, kali ščeźli puty rabstwa, kali pryjšła «wiesna narodaŭ», i dziewiaci-miljonnaja biełaruskaja massa prabudziłasia nacyonalna, padała swoj hołas i prystupiła da tworčaj kulturnaj raboty, kładučy fundament dla nowaho žyćcia.

My bačym z usiaho hetaho, što siła naša — u nas samych, u tych miljonach sierniażnikoŭ-chlebarobaŭ i rabotnikoŭ, katoryje ješče ŭčora nia wiedali, chto jany, nie znali swajho imi, a siahońnia pačuli siabie wolnymi ludźmi, roŭnapraŭnymi z usimi hramadzianami i haspadarami na swajej ziamli. I heta pawinien dobra zrazumieć kožyn biełarus, bo tolki tady ščeznuć u nas tyje pierażytki rabstwa, katoryje pazbaŭlali nas čeławiečaj hordaści, abiertali biełaruskaho sielanina i rabotnika ŭ niejkaje biezhałosaje, pałachliwaje stwareńnie, hnuŭšaje śpinu pierad kožnym panam i čynam, saromiŭšajesia hawaryć pierad imi rodnym jazykom, katory stanowić hordaść kožnaj nacii!

H. B.

«Intryha».

My ŭžo pisali ab tym, što na ziemlach, na katorych u mieżach Polščy žywie ukrainskraiński narod (u Chołmščynie i Padlašy), budzicca ukrainski nacyonalny ruch. Lohka zrazumieć, što wočy tamtejšaho ukrainskaho nasialeńnia ad monarchičnaj šlachockaj Polščy zwiertajucca da addzielenaj wajennym frontam baćkaŭščyny ich Ukrainy, katoraja buduje swaju wolnuju, niezaležnuju demokratyčnuju respubliku. Lohka zrazumieć, što jarkije zdareńnia ŭ rasiejskaj Ukrainie nie mahli nie adbicca tut hromkim echam. I treba mieć zapraŭdy złuju wolu, kab u hetym bačyć niejkuju «intryhu», niejkuju «štučnuju» rabotu čužych ludziej.

Adnak, takuju złuju wolu wyjawili ludzi, ad katorych hetaho zusim nielha było spadziewacca. Nacyonalistyčny šał i ŭajšoŭšyj u pałakoŭ niezwyčajnaj siły apetyt na ziemli susiedzkoŭ adbiŭsia i na pahladach najboiš demokratyčnych elementoŭ Polščy — socyalistoŭ. Heta pakazwaje wystupleńnie hazety polskich socyalistoŭ «Naprzód», katoraja ŭ №155 z 8.VII.1917 wostra napadaje na ukrainskuju rabotu ŭ Chołmščynie, prypisywajučy jaje całkom... niemcam!

My nia budziem, zatrymliwacca nad pytańniem, chto i jak wydaje pieršuju ŭ Chołmščynie, ŭ Biełaj, ukrainskuju hazetu «Рідне Слово», ab wychadzi katoraj «Homan» pisaŭ. Dziela charakterystyki pałažeńnia my drukujem tut tolki adnu wiestku, jakaja dajšla da nas z Rasiei, — značyć, adtul, dzie dla «niamieckaj intryhi» nie mahło być nijakaho miejsca. Wiestku hetu padaje «Nowoje Wremia» ŭ numery z 10 čerwienia (now. st.). Rasiejskaja hazeta danosić s Kostromy, što ewakuowanyje tudy chołmščynie na ahulnym schodzi ŭ adzin hołas wyskazali žadańnie, kab Chołmščyna i Padlaše byli pryłučeny da Ukrainy na asnowi aŭtonomii.

Prypisywańnie «čužackaj intryzie» ŭsiaho taho, što niepryjemna pałakam, — heta ŭžo lišnie stary i skompromitowany sposab baraćby, i wielmi dziŭna, što za jaho chapiŭsia taki orhan, jak «Naprzód». Dziŭna, bo pawodłuh logiki hetaj hazety za «niamieckuju intryhu» trebało-b abjawić i sprawu niezaležnaści Polščy: to-ž wolnaja Polšča paŭstała dziakujučy tamu, što heta pryznała karysnym dla siabie niamieckaja palityka.

J. M.

U Wilni i wakolicach.

—•—

× **«Pomač pracaj».** Hulańnie, naładžanaje hetym dabračynnym t wom, na žal, nie ŭdałosia s pryčyny błahoj pahody. Heta — wialikaja škoda jak zatym, što meta hulańnia — dabračynnaja, tak i za tym, što jano było naładženo wielmi dobra i pawodłuh roznarodnaj prahramy.

× **Zboč traŭ i ziołak.** Ješče raz napaminajem, što trebałob zaniacca zboram łekarskich traŭ i ziołak.

× **Kradzienaja kabyła.** U adnaho padazrycielnaho čeławieka adabrali kabyłu, katoraja, zdajecca, była ukradziena. Haspadar kania može jawicca pa jaho u kryminalnuju paliciju, Dominikanskaja 1, pakoj № 90.

× **Temperatura.** Najwyžejšaja i najniżejšaja temperatura za apošnija dni była pawodłuh Celsija):

	najwyšš	najniż.
18—19	+ 26°	+ 10°
19—20	+ 26°	+ 15°
20—21	+ 27°	+ 15°
21—22	+ 16,5°	+ 13,5

Z USIAHO KRAJU.

Wywaz cellulozy ŭ Niamieččynu.

Pa zahadu Hałoŭnakamandujučaho na Uschodzi wywazić cellulozu ŭ Niamieččynu možna tolki majučy pazwaleńnie na piśmie ad Papierholzbeschaffungsstelle, Berlin. Hetaje pazwaleńnie treba pakazwać pry wywazie čyhunkaj Biełastok-Prostken, praz Libawu i praz Windawu. Padatak za wywaz — 2 m. za kubičny metr, abo 40 fen. za 100 kilogr.

BIEŁASTOK. U tuju subotu tut iznoŭ adbyłosia hulańnie, ŭładženaje dziewiaćciu dabračynnymi tawarystwami. Miž inšym, byŭ pryz za charastwo.

U wakolicach Biełastoku mnoha prypadkoŭ kradziežy bulby na poli.

BIEŁASTOK. Jak u nas užo pisałosia, ŭ domie № 18 pry Lipowaj wuł. adkryta pradaža praŭdziwych brukselskich karonak. Biełastočanie, jak žychary pramyšlenaho miesta, jakoje samo wyrablaje mnoha padobnych wyraboŭ, achwotnie ahledajuć wystaŭku.

BIEŁASTOK. 19 lipnia tut wystupała drezdenskaja prydwornaja operowaja družyna. U prahrami byli operowyje aryi, pieśni Šumanna i Bethowena i adryŭki z Lehara.

HRODNIA. Wilenskaja žydoŭskaja trupa zakončyła swaje spektakli pastanoŭkaj pjesy «Wilnaer Belabeser».

HRODNIA. Za fałšawańnie chleba tut začynili try piekarni.

INDURA. Za fałšywy danos praz złość sielanin Maciej Marciško z sudžen u wastroh.

PANIEMUN. U tytejšych wakolicach było mnoha kradziežaŭ kałos. Proci hetych škodnikoŭ u sielskaj haspadarcy zahadany samyje enerhičnyje kroki.

Usio pakazwaje na toje, što sioleta kapuście zrobiać mnoha škody kapustnyje husienicy.

W. MAŽEJKOWO, paw. Planty. Tut znajšli ŭ lesi ŭ miašku ješče žywoje dzicia niewiadomaj matki.

HANČARY, paw. Planty. Śludy pryblaŭlia kabyła, haspadara katoraj dahetul znajšci nie ŭdałosia.

SKARDUB. U adnaho tutejšaho sielanina ukrali paru kaniej.

KACIOŁKI. Tut ukrali kania.

BARNIŠKI. U adnaho haspadara ukrali paru kaniej.

KOŬNA. Jak my ŭžo pisali, pamiatnik «Aleksandraŭski stoŭb» na kowienskim placu, pabudawany 23 lipnia 1843 h. na pamiatku 1812 h., kali byli wyhnany z Rasiei francuzy, razbirajuć, i materjał, z jakoha jon zroblen, budzie užyty dziela wajennych patreb.

KOŬNA. Sioleta Nioman budzie wykarystan dziela znosin miž uschodnimi Prusami i ziemlami Ober Ost u hetkaj miery, jak nikoli nie bywało. Puščeny ŭ chod usie byŭšyje na Niomani buksirnyje parachody. Miž Karaleŭcam (Kenigsbergam) i Koŭnaj parachody robiać pa niekolki pierajezdoŭ. Woziać najboiš wuhalle i žyta. Ciapier asabli-

Wypisy z biełaruskaj literatury.

Addzieł I.

Probki literaturnaj mowy XIII—XIX stalećcia.

(Hladzi «Homan» № 58).

Muka Isusa Chrysta

(XV wieka).

Múka Hóspoda nášoho Isúsa Chrýsta ot piereworótnych [1]) žydów takim obyčajem stáłasie jest. Kolíž niemiłostiwyje, a okrútnyje [2]) žydowa hadali [3]) o śmiérci Hóspoda, kákoby jehó Iscíwie zymáli [4]) da ubili, ále koli byli wiélmi tajémnaje rády Júdaš ubáčył tóie da natýchmiest pryciékł [5]) do nich śmiéle biez wsiákoje bójaźni i rékł: Ja wiédaju hórazd, wy čyníćie, a kotóryje sút' rády waše. O Isúsie hówórycie, a rádzicie, jak by mohli jescié zymáci, i ubíci jehó. Protó ž što mi chóćecie, dáci, — ja biez wsiákoje prácy wášoje wýdam johó w ruki wáše. Tohdý kniazáta kapłanskaja, usłyšáwšy táju reč ot Júdaša rádowaiisia wiélmi i ustáwili jemú dáci trýdcat' piéniazej sierébrenych. I rekł Júdaš: choćú odź was wiélmi rad prynjáti i ždał tamó dokúl piéniazi prynlésieny, kotóryje piéniazi kólko týsiečyj let u korabléch ich lexáli zamknútyje. Zaniúž týje piéniazi ot bratów Józopa čéres otiéc staróho zakónu ischodz áče ot odnohó do druhóho, dziwno nierazłučónyje prešlí do Sołomóna, kolí cerków božúju budowáł, da čéréz tohó Sołomóna u skarb byli ułóženy i schówany tak dółho až do prekłátoho Júdy pryšli, kali miłościwaho Bóha za ich prodáł, a táko za kotóryje piéniazi pródan Chrystós Boh. Tohdý Júda wziáwšy piéniazi u žydów rekł: ja wam obiecáł ješmi tohó čołowiéka wýdati, a choču tóje rad učynfti, próto-ž kolí búdzietie chotiéli imáti Isúsa, štóby jestié nie zymáli Jákowa, zaniúž podóbni sut' sobié u widziéńń. Próto-ž pojdú ja pieréd słuhámi wášymi da to im za známia dawáju: kotorohóń kolí pocełúju, tohó nichój zymájuć da bespléčnie powiedút'. Ale to sobié wymóŭlaju: chocíáby tak ušół albo ubiéhł słuham wášym, štóby odnakówa u mienié-ž piéniazi zostáli, štóby mi jescié ich nie otnimáli. I połubíi túju reč wsi žydówie.

[1]) piereworotny — niaščyry, krutač. [2]) okrutnyje — niemiłosiernyje žorstkije. [3]) hadali — dumali. [4]) Iscíwie zymali — cicha, spakojna záwili [5]) natychmiest pryciekł — tojčas prybieh.

Abyčaji Hrekou.

(S powiesci a Troch Karaloch XV w.).

Hrekowie dalej. Popowie hreckije sut' žonaty, a nosiat' dołhe wołosy da nie wierat' štoby Swiatyj Duch ot Otca i Syna pochodił, ale, tolki ot Otca, teź nie wierat' štoby čystiec był, da tymi čłonki ot cerkwie Rymskoje sut' otdieleny. Da koli mšu dieržati chotiat tohdy wyrezut' s kisłoho chleba hostiju albo opłatok na čotyry uhły na poswiaščenije, da tuju hostiju kładut' na bludiečko zołotoje albo sierebrenoje, da na wierch położat' zwiezdu kakby skoworoda zohnutuju nakrywšy čystym plat'jem, da po ofiertoryi udojmut' bludo s opłatkom i zwiezdoju na wierch hołowy. I s kadilnicami i s swiečami z wielikoju pilnostiju, počtiwostiju niesut' čeres cerkow až do ołtaria. Tohdy wieś lud padut' na ziemlu na lice swoje. Da to čyniat' na znamia zaniuž Try Koroli Hospoda Isusa is dary Iskali kotore zwiezda až do jasiel prowodiła, da tam padše ziemlu pieried nim całowali.

wa wyjaŭlajecca poŭnaja zapuščenaść Niomana pry rasiejcach. Wyšej Koŭny, na žal, pry ciapierašnim stanie raki parachodny ruch blizka zusim nia može adbywacca.

KOŬNA. Da nowaho zahadu pazwoleno znasicca miž miestowym i sielskim pawietami Koŭny biez nijakich propuskoŭ, majučy tolki pašpart Ob. Ost.

SUWAŁKI. Tut iznoŭ pačałasia ahulnaja ačystka ad wošy.

MARJAMPOL. Pačaŭšyjesia tut 15 marca litoŭskije wyčycielskie kursy zakončylisia egzamienami 13 i 14 lipnia. Usie 38 kursistoŭ egzamieny zdali.

LIBAWA. U wakolicach Sakenhaŭzen jość wialikaje tarfianišče, s katoraho dahetul nichto nie karystaŭ. Adnak, darahoŭla apału prymusiła wałodzielcoŭ jaho zaniacca ciapier dabywańniem torfu.

MITAWA. Pa zahadu pawietowaho načalnika ŭsie służačyje ŭ pawieci pawinny ŭ patrebi adzin dzień u tydni rabić u poli.

WIESTKI Z RASIEI.

PIECIARBURH. Minister-prezydent kniaź Lwow padaŭsia ŭ adstaŭku. Na jaho miejsco naznačen Kierenskij, katory astajecca i wajennym ministram. Cereteli naznačen za ministra ŭnutrenych dzieł, dy astajecca razam i ministram počt i telehrafoŭ. Niekrasoŭ naznačen za ministra sudoŭ.

PIECIARBURH (P.T.A.). Kn. Lwow wyjšoŭ u adstaŭku s pryčyny niedarazumieńnia z bolšej čaściu členoŭ uradu.

ROTTERDAM. Adstaŭka Lwowa zrabiła ŭ Anhlii wielmi niepryjemnaje ŭražeńnie.

MASKWA. Pawodłuh «Russk. Sł.», Kierenskij zajawiŭ, što s ciapierešniaho chaosu ŭ Rasiei narodzicca dyktatar, katory wyratuje Rasieju.

LUGANO. «Corr. d. Sera» danosić ab nieudaŭšychsia pakušeńniach na Kierenskaho, Cereteli i Lwowa.

ŠTOKHOLM. Rasiejski minister tarhoŭli Stiepanow padaŭsia ŭ adstaŭku.

KOPENHAGA. «Politiken» danosić, što na miejsco Šachowskaho za ministra strawawańnia naznačena hrafinia Panina. Heta — pieršaja kabieta-minister na świeci.

PIECIARBURH (P.T.A.). Piecarburski hien.-hub. Korniłow naznačen zamiest hien. Hutora hłaŭnakamandujučym pałudzienna-zachodnim frontam.

LONDON. Miž nadpisami na znamionach u apošniaj demonstracii na wulicach Piecіarburha najbolš cikawy: Dawoli wajny! Won sajuźnikoŭ! Nia chočemo sajuza z anhlickim i francuskim kapitalizmam! Nia treba nastupleńnia! Won tajnyje ŭmowy!

Kontr-demonstraciju zrabili tolki deputacii ad dwoch pałkoŭ i niekatoryje žanockije «bataljony śmierci». Sałdaty-kabiety ŭ niezhrabnaj opratcy, doŭhich botach, z abstryženymi wałasami mieli wielmi zmučeny wyhlad i wyzywali žałaść.

ŠTOKHOLM. Užo ŭ tuju subotu ŭ Piecіarburzi było wiadoma, što wojsko ŭ Piecіarburzi i wakolicach zbirajecca zrabić wialikuju demonstraciju proci tymčasowaho ŭradu i Kierenskaho. Wyzwany telehramaj u Piecіarburh Kierenskij pajechaŭ u kazarmy, pryzywajučy sałdatoŭ pakinuć hetu dumku ab demonstracii, ale heta jamu nie ŭdałosia. Sałdackije kamitety zažadali adstaŭki ŭsich ministroŭ nie-socyalistoŭ, strymańnia nastupleńnia i nie pasyłańnia bolš wojsk na front. Demonstracija mo' prajšła by biez praliććia krywi, ale Kierenskij pasłaŭ proci demonstrantoŭ wojski i ŭ tym liku donskich kazakoŭ. Tady demonstranty pačali strelać u ich s kulemiotaŭ sa swaich pancyrnych aŭtomobiloŭ.

LUGANO. „Corr. d. Sera“ danosić s Piecіarburha, što zbuntawaŭšyjesia sałdaty zaŭładali Isaakijeŭskim saboram i archiwami ŭradu. Piecіarburskije wahzały zaniaty wiernym uradu 3-im artyleryjskim pałkom.

PIECIARBURH. 17 lipnia a 8 hadz. wiečara ŭ horadzi wiernien ład.

17 lipnia ranicaj u Piecіarburh prybyło niekolki wajennych čaściej s Kronštadta, Oranienbaŭma i Peterhofa. Da ich dałučylisia try pałki i adzin bataljon hrenadzieroŭ piecіarburskaho harnizona. Hetaje wojsko razam z wialikaj hramadoj narodu pajšło ŭ Taŭrydzki pałac.

Šmat dzie ŭ horadzi strelali z rewolweroŭ, wintowak i kulemiotaŭ. Znojdzieny zabityje i ranienyje. Demonstranty areštawali ministra sielskaj haspadarki, Černowa, ale skora wypuścili.

U palicejskim učastku Liciejnaj čaści naličyli 100 ranienych.

U wiečary miž demonstrantami i kazakami była styčka. Nieskolki duš ranieny i zabity. Na Niewskim pr. zabity 5 asob, ranieny 20.

Rada ministroŭ wyzwała telehramaj Skobielewa z frontu, kab supakoiŭ rabotnikoŭ.

18 lipnia, a 1 hadz. ŭ dzień, Izmajloŭskij i Siamionaŭskij pałki ŭwarwalisia ŭ Taŭrydzki pałač, piejali Marseljezu i kryčali ura centralnaj ułaści rewolucyjnaj Rasiei. Čcheidze i Skobielew pramowili da ich.

Adstaŭka ministroŭ-kadetoŭ pryznana krajnimi lewymi za znak słabaści ŭradu.

Zabastawało 30.000 rabotnikoŭ.

Całyje hramady areštawanych matrosaŭ, rabotnikaŭ i sałdatoŭ prywodziać u hłaŭny štab piecіarburskaho wajennaho okruha.

Demonstranty zdali mnoha kulemiotaŭ.

S frontu wysłano ŭ Piecіarburh wojsko baranić urad i radu rab. i sałd.

PIECIARBURH (P.T.A.). Kierenskij wiarnuŭsia ŭ Piecіarburh.

Anarchisty pakinuli swoj apošni prypynak — dom Durnowo.

Bolšaja čaść piecіarburskich fabryčnych rabotnikoŭ iznoŭ pačali rabotu.

PIECIARBURH. (P.T.A.). Tymčasowy ŭrud pastanawiŭ wysłać s Piecіarburha na front usio wojsko, pryłučyŭšajesja da buntu 16—18 lipnia. Hetak sama tymčasowy ŭrad pastanawiŭ addać pad sud za zdradu Baćkaŭščyny ŭsie orhanizacii i ŭsich asob, zamiešanych u buncie.

STOKHOLM. Adnačaśnie z razruchami ŭ Piecіarburzi uzniaŭsia ruch pa ŭsich prowincyonalnych miestoch proci nastupieńnia s pryčyny nieachwoty sałdatoŭ iści na front. U Charkowi cywilnyje asoby strelali ŭ kazarmy adnaho pałka, katory chacieŭ iści na front.

U Astrachani sałdaty pa 40 hadoŭ wieku, katorych puścili da chaty na čas rabot u poli, admowilisia wiarnucca na front. Usia Rasieja razdzialiłasia na dwa abozy: imperyalistoŭ i krajnich radykałoŭ.

Jak danosiać s Tureččyny, Krym abjawiŭ siabie niezaležnym.

MASKWA. »Russk. Sł.» pišn, što ŭ Odessi całkom panujuć rewolucyjnyje pałki, pryzywajučy narod rabić demonstracii za mir i skinuć tymčasowy ŭrad, padkupleny Anhlijej.

LONDON. «Daily Mail» danosić s Piecіarpurha, što zrosiny s Kijewam razorwany, dy tam uznialisia wialikije wajennyje bunty. Padrobnaściej nima.

»Times« piše, što ŭ Kijeŭskaj i Pałtaŭskaj huberniach uznialisia čyślenyje pahromy ŭ panskich dwaroch. Kazaki wystupili proci socyalizacii ziamli.

«Daily News» danosić s Piecіarha, što Finlandzki ŭrad abjawiŭ usie umowy z Rasiejej niewažnymi.

LONDON. «Daily Mail» danosić s Piecіarburha, što pałažeńnie Rasiei — bieznadziejnaje, kali jaje nia wyratuje Kierenskij. Na wulicach Piecіarburha adbywajucca tysiačy schodak. Z upadkam dynastyi twor Pietra utraciŭ swajo značeńnie. Narod uhledajecca na Maskwu i ždže momentu, kali tymčasowy ŭrad tudy pierajedzie.

ŠTOKHOLM. «Socialdemokraten» danosić, što b. deputat dumy, Aleksinskij, apublikawaŭ dakument, wykazwajučy, što Lenin i jaho tawaryšy — niamieckije ahienty. Paśla hetaho narod razhramiŭ redakciju orhana Lenina «Prawdy». Rada rab. i sałd. zahadała areštawać Lenina i jaho tawaryšoŭ, katoryje za zdradu hasudarstwa addajucca pad wajenny sud. Bolšewiki maniacca pasłać na Piecіarburh Smalenskuju armiju.

PIECIARBURH. Lenin, Kamieniow, Inowjew i Kozłowskij ščeźli. Zdajecca, što jany ukrylisia ŭ Finlandzii. Pawodłuh inšych wiestak, Lenin uciok u Kronštadt, apranuŭšysia ŭ matroskuju formu.

PIECIARBURH. Rada rab. i sałd. pryniała nowuju rezoluciju ab miry 410-ciu proci 125 ci hałasoŭ i nieznačnaj pierewahaj hałasoŭ zažadała adstaŭki Brusiłowa.

«Praŭda», hezeta Lenina, drukuje adozwu, pryzywajučy da socyalnaj rewolucii. Jakobinstwo XX staleććia — hota panawańnie rewolucyjnaj rabotnickaj klasy, katora stworyć ŭsio wialikaje. Swiadomyje rabotniki bačuć u jakobinstwie jadyny wychad z wajennaho kryzisa.

ŠTOKHOLM. U num «Now. Wr.» s 30 čerw. nadrukowano što žychary Archangielska pryniali prysłanych tudy žuawoŭ za pałonnych turkoŭ i pabili ich. Z hetaho widać, što Archangielsk zaniało francuskaje wojsko.

LONDON. Adhetul jedzie ŭ Rasieju anhlicka-amerykanski kamitet inžy

Z žyćcia Alaksieja čeławieka Božaho. (XV wiek).

Swiatyj Oleksiej był synom Jewfimianowym, muža prešlachetnaho rymlanina, u domu cesarskom pieršyj piered kotorym try tysiačy dietiej stojało, kotoryje snurami zołotymi prepojasowalisia, a w rubje šołkowe obłačylisia. A tot Jewfimian był wielmi miłosierdnyj, a na kožnuju dninu u jeho domu try stoły ubohim, sirotam, pierhrymom i wdowam postawliwany kotorym-že mužnie służyła joho žona imieniem Agłajas, tohože zakonu i tohož umysłu była . . .

. . . .

. . . udiełali hrob is zołota i s žemčuha i z dorohoho kamienija u kotorom prešwiatoho cieło s wielikoju čestiju położyli, a s toho hrobu presłasnyj zapach zapachnuł až usim widiełosia iž by był dorohich mastiej połon. A umierł u letiech Božjeho naroženija wo stu i w dziewiaćdziesiat' i wośmi let.

Z biełaruskich letapisiej.

Piereskaz ab pačatkach Litwy.

Odnoho času panstwo Rymskoje było pod cesarom Awhustom, kotoryj že nie tolko odnomu Rymu, ino wsiemu swietu panował. Jako-ž wyšej pisano, iž času cesarstwa Awhustowa Syn Božyj wopłotiłsia, a času Tiweryja cesara, wtoroho po Awhustie, na krestie wolnuju muku pryniał dla zbawienia i otkuplenia rodu čełowiečaho. Za kotoroho-ž Tyweryja wsi reči i proročestwy popołniwšy, po wstani z miertwych, wstupił na niebo i sieł na prawicy w Boha Otca i otdati každomu wodle zasłuh jeho.

Po smierti Tiweryja cesara był cesarem Hajos, a po Hajosie Kławdij, a po Kławdii carstwował syn jeho Neron, kotoryj-že był pan okrutnyj, a niewstawičnyj, iž własnuju matku swoju i doktora swojeho najwysšaho Seneku, bez koždoje pryčyny ku śmierti pryprawił i kolko raz kazał miesto Rymskoje zapaliwat', a ni dla čoho inšoho, tolko dla toho, iž by sia tomu diwował i potiechu mieł. A kniažatom i panom rymskim, šlachtie i wsiemu pospolstwu krywdy i wtiski čynił, dla čoho-ž wsiakij poddanyj joho, dla wielikoho okrutienstwa i niewstawičnosti joho nie był nichto pewien ani bespiečon nie tolko imienij albo skarbow, ale i zdorowia swojeho, wtikali sia do rozmaitych zieml, nasladujučy sprawiedliwoho upokoju.

Hdie-ž odno kniaža rymskoje imieniem Palemon, kotoryj že caru Neronu był krewnyj, zabrał sia z žonoju i z diet'mi swoimi i s poddanymi i skarby swoimi, z kotorym to kniažatiem piat' sot šlachty takže z žonami i z diet'mi i z mnohimi siłami. I wziawšy z soboju odnoho astronoma, kotoryj sia znał po zwiezdach, i pošli u korabłech morem po zachodu sołca, chotiačy sobie znajti na ziamli miestce słušnoje, hdzie by sia mieli posieliti i mieškati z pokojem. A z tymi šlachty čotyry rožai nawyššyje imieni, imieniem s Kotawrus—Dowspruni, a z Kolumnow—Prešpor, a z Rusi-Ulanus, a z Rož—Ektor. A tak onyje ludi nie małyj čas po moru chodili i pryšli do Miežyziemskoho mora i došli do reki Šuma i toju rekoju Šumoju w more okijan i morem okijanom došli do reki ustia, hdzie Niemon upadywajet' u more okijan. I potom pošli rekoju Niemnom u wierch oliž (až) u more Małoje, kotoroje nazywajetsia more Niemnowoje, iž w tojo more Niemon upadywajet' dwanadcat'ma ustii, a koždoje zowietsia osobnym imieniem, miežy kotorymi-ž ustii odno zowietsia Gilija. I pošli tym ustiem i došli do cełoho Niemna hdie wže on sam uwieś u w odnom miestcu tiečet'. I wierch Niemna došli do reki Dubissy, jako-ž wšedšy w tuju reku Dubisu i našli nad nieju hory wysokije i rowniny wielikije i dubrowy roskošnyje i rozmaitych obfitostiej napołnieno u zwierch roznoho rožaju to jest najpierwiej: turow, zubrow, łosiej, oleniej, sarn, rysiej, kunic, lisic, bielic, hornostajew, i inych rozmaitych rožajew; i tež u rekach wielikuju obfitost' ryb niepospolitych, iž nie tolko tyje ryby, kotoryje sia w tych rekach płodiat', ale množstwo ryb rozmaitych, a diwnych prychodiat' z mora za toju pryčynoju, iž niedaleko ustije Niemnowoje, hdzie Niemon u more wpadajet'. Nad kotoryimi-ž rekami, Nad Dubissoju i nad Niemnom i nad Juroju tam sia posielili i onoje mieškanie ich nad tymi rekami wielmi sia im podobało i nazwali tuju ziemlu Žomoit' (Žmudź).

nieroŭ dziela budoŭli wielak dla čyhunak za frontam. Kamitet zajmiecca tak že sprawaj budoŭli karabloŭ z drewa na ŭschodnim uzbiarežžy Sibiru, dzie jość wializarnyje lasy.

PIECIARBURH. «Rieč» piše, što dawierenaho rasiejskaho cara, ministra dwara Fryderyksa, wypuścili s Pietrapaŭłaŭskaj krepaści pad załoh 250.000 rub. Jaho pamiaścili ŭ balnicu ŭ Carskim Siale.

Na načnym zasiedańni spaŭnicielny kamitet Dumy pastanawiŭ razwiazacca, nia chočučy brać na siabie adkazu za ciapierašniaje pałažeńnie.

ŠTOKHOLM. Značeńnie ukrainskaho ruchu asnowano na tym, što ŭ hety moment u rasiejskaj armii i fłocie jość miljon ukraincoŭ. U wialikaj rasiejskaj armii hetak namiečajecca razwał, hrozny dla wajennaj akcii.

Kronštackaja respublika dzieržycca nia hledziačy na ŭsie oficyalnyje zajawy s Pieciarburha i wydaje swaje ŭłasnyje prykazy ŭ wajennych sprawach. Hetak, 8 lipnia tamtejšy ŭrad zahadaŭ raspuścić 1 i 2 roty fłota za pjanstwo i raspustu. Predłažeńnie niekolkich čłenoŭ kronštackaj rady rab. i sałdatoŭ, kab ab hetym byŭ pawiedomlen tymčasowy ŭrad abo prynamsi pieciarburskaja rada rab. i sałdatoŭ, adkinuto.

ŠTOKHOLM. Finlandzki sejm 136-ciu proci 55-ci hałasoŭ pryniaŭ zakon ab aŭtonomii Finlandzii. Predłažeńnie młado-fina Uałasa, kab hety zakon byŭ padadzien tymčasowamu ŭradu Rasiei dziela zaćwierdžeńnia, adkinuto 104 hałasami proci 84. Ruch proci rasiejskich harnizonaŭ u Finlandzii raście, i ŭsie harady predłažyli hienerał-hubernataru ŭziać s Finlandzii ŭsio rasiejskaje wojsko.

PIECIARBURH (P.T.A.). Z Helsingforsa danosiać, što finlandzki senat s pryčyny pryniaćcia finlandzkim sejmam zakona ab aŭtonomii ŭwieś padaŭsia ŭ adstaŭku.

PIECIARBURH. U Helsingforsi 19 lipnia adbyłosia pieršaje zasiedańnie aŭtonomnaj Finlandzii. Sejm prasiŭ tymčasowy ŭrad, padaŭšyjsia u adstaŭku, astacca na swaim miejscy da času, pakul nie naładzicca nowaje prawicielstwo.

Z usiaho świetu.

BERLIN. Siudy pryjechaŭ mitrapalit Šeptycki. Mitrapalit jedzie u Šwejcaryju, a adtul, na žadańnie Papieža, ŭ Rym.

BERLIN. U swajej ustupnoj pramowie nowy kancler skazaŭ miž inšym hetak:

„Niamieččyna nie chacieła wajny dziela zawajewańnioŭ pry pomačy gwałtu i jana nia budzie wajewać ni adnaho dnia bolej, čym treba dziela pačesnaho mira. Ješče raz sulić mira my nia budziem. My chočemo zabaspiečyć hranicy Niamieččyny nazaŭsiody. Mir pawinien być asnowaj dzieła trywałaj zhody miž narodami. Z wašaj rezolucijej ab miry, jak ja razumieju jaje, ja zhadžajusia. Kali worahi chočuć wiaści pierehawory, dyk my ŭ ich spytajemsia, što jany nam chočuć skazać? Da tej pary my pawinny wytrywać spakojna i ciarpliwa".

Kancler zakončyŭ pramowu zajawaj ab swajej poŭnaj wiery u ščaśliwy kaniec wajny.

BERLIN. (W.T.B.). Impieratar siahońnia wioŭ u hmachu ministerstwa ŭnutrenych spraŭ hutarku s kiraŭnikami parlamenckich partyj. Pry hetym impieratar pieršy raz u žyćci spatkaŭsia i hutaryŭ s socyalistami.

PARYŽ. (W.T.B.). Ahitacija proci prezydenta Puankare trywaje dalej. Abureńnie s pryčyny nieŭdačnaho wiesnawoha nastupleńnia ŭ Šampani zachopliwaje ŭsio bolej i bolej šyrokije kruhi. U palityčnych kruhach chodziać hutarki nawat ab sazywie nacyonalnaho sabrańnia ŭ Wersalu, a heta byŭ by jaŭny znak niedawierja da prezydenta.

KOPENHAGA. U časi ahitacyjnaj padarožy Llojda Džordža ŭ Glazgo byli demonstracii proci jaho. Socyalisty, byŭšyje na mityngu i wystupajučyje proci wajny, kali pajawiŭsia Llojd Džordž, zapiejali rewolucyjnuju pieśniu «Čyrwony Štandar».

Kala wajny.

BERLIN (W.T.B.). Miesto Tarnopol i čyšlenyje wioski na ŭschodzi ad Seretu stajać u ahni.

BERLIN (W.T.B.). Jak i ŭ časi wialikaho rasiejskaho adstupleńnia ŭ 1915 hadu, tak i wojski, jakimi ciapier kiruje Kierenskij, padpaliwajuć usie harady i wioski, pakinutyje pabiedzicielu. Usie darohi zasypany wajennymi materjałami, pierewiernienymi wazami i kinutymi rečami. Čysło pałonnych i dabyča rastuć z hadziny na hadzinu

BERLIN (W.T.B.). Rejchstag akančacielna zaćwiardziŭ wajennyje kredyty na 15 miljardoŭ marak. Proci hetaho padali hałasy niezaležnyje socyalisty. Čarodnaje zasiedańnie Rejchstaga budzie 26 lipnia.

BERLIN. U Anhlickim kanali iznoŭ zatopleny 3 parachody i 2 purušniki.

ERLIN (W.T.B.). U Biskaiskaj zatocy i Atłantyckim akianie zatoplena 21.000 tonn.

BBERLIN (W.T.B.). U Siarodziemnym mory i Biskajskaj zatocy zatopleny padwodnymi łodkami 52.000 tonn. U tym liku anhlickaja padwodnaja łodka C 34. Z jaje ŭziat 1 pałonny.

BERLIN (W.T.B.). Akančacielna ustanoŭleno, što za miesiac čerwień zatopleno 1.016.000 tonn. Ad času nieahraničenaj padwodnaj wajny zatopleny 4.681.000 tonn.

TEŁEHRAMY.

Niamieckije apawieščeńnia.

20.VII. Zachodni teatr:

Front Ruprechta Bawarskaho: U Flandryi — silnaja bajewaja čynnaść, katoraja paśla abiedu stałasia niezwyčajna wostraj. Na fronci Artua — silny ahoń artyleryi. Pry Gawrel i Monši atakawali anhličanie, a pry S.-Kanten — francuzy. My udzieržali ŭsie pazycii.

Front niamieckaho Naślednika: Na paŭnočnym zachodzi ad Kraonn my zdabyli čaść francuskich pazycij na Zimowaj hare. Uziaty 375 pałonnych i mnoha materjałoŭ. U načy pačalisia francuskie kontrataki. My utracili čaść zdabytych u dzień pazycij.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: 1 lipnia rasiejski ŭrad pačaŭ swajo nastupleńnie. Učora, u adkaz na heta, našy wojski pačali kontrataku. Niameckije korpusy, paśla silnaj padhatoŭki ahniom, prarwali try ŭmacawanyje linii rasiejcoŭ miž Seretam i Załatoj Lipaj. Worahi biezładna adstupili. Da pałudnia my ŭziali niekolki tysiač pałonnych.

Pry Jakobštadci, Dźwinsku, Smarhoni, na Stochodzi i ad Załatoj Lipy da Dniestra krapčeŭ ahoń artylerыi. Pry Nowicy, na Łomnicy, adbit z wialikimi stratami nowy rasiejski šturm.

Front erc-hercoga Jozefa: U paŭnočnych Karpatach — ahoń krapčejšy, čym zaŭsiody.

Na inšych frontach — ničoha wydatnaho.

21.VII. Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaho: U Flandryi artyleryjskaja bitwa była wielmi wostraja. Na fronci Artua artyleryjskaja čynnaść krapčeła.

Front niamieckaho Naślednika: Pry Šmen de Dam — wostry ahoń. U wiečary našy družyny ŭwarwalisia na francuskije pazycii i wiarnulisia sa 100 pałonnymi francuzami biez nijakich strat. Na pałudziennym zachodzi ad Rejmsa i naabapoł Maasu našy družyny razwiedčykoŭ prywiali s saboj mnoha pałonnych.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Našaje nastupleńnie ŭ uschodniaj Haličynie razwiwajecca zhodnie z našym žadańniem. Našy wojski na šyryni 40 kilom. pierajšli cieraz čyhunku Złočow-Tarnopol naabapoł Jeziernaj. Jak i raniej, darohu adstupleńnia rasiejcoŭ značać pažary wiosak i strašennyje spustošeńnia. Žduć nowych bitw. Na poŭnačy ad Berežan paśla upornaj bitwy aŭstryjackije wojski zaniali iznoŭ utračenyje 1 lipnia pazycii. Na poŭnačy ad Dniestra adbito rasiejskaje nastupleńnie. Na poŭdni ad Dniestra worahi wykinuty z Babina. Pry Nowicy niamieckije i aŭstryjackije wojski zdabyli šturmam hornyje pazycii.

Ad Stochoda da Bałtyckaho mora krapčeŭ ahoń. Asabliwa silny ahoń miž Krewam i Smarhoniami i kala Dźwinska.

Front erc-hercoga Jozefa: U lasistych Karpatach ažyŭleny ahoń.

Front feldmaršałka Makenzena: Na nižnim Sereci čynnaść rasiejcoŭ i rumynoŭ uzmacawałasia. Uziaty 80 pałonnych rumynoŭ i niekolki kulemiotaŭ.

22.VII. Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaho: Na paadzinockich adrezkach frontu u Flandryi — wostraja artyleryjskaja bitwa. U Artua — ad kanału Labasse i na pałudzień ad Lens — žywy ahoń.

Front niamieckaho Naślednika: Pry Šmen de Dam našy družyny razwiedčykoŭ u roznych punktach urywalisia na linii worahoŭ, uziali pałonnych i adbili kontrataki.

Uschodni teatr.

Front Leopolda Bawarskaho: Hrupa wojsk Bem-Ermoli:

Pačataja 19 lipnia kontrataka ŭ uschodniaj Haličynie razrasłasia ŭ wialikuju pabiedu niamieckich i sajuznych z imi wojsk. Hłaŭnaja čaść rasiejskaj armii razbita. Nia hledziačy na nadta błahuju darohu, našy wojski nieŭtamima nastupajuć. U wostrych bitwach adkinuty ŭsiudy rasiejskije siły, pamykaŭšyjesia nas zadzieržać. U wakolicach na zachodzi ad Tarnopola my šmat u jakich miejscoch dajšli da čyhunki Berežany—Tarnopol. Pad naciskam na jaje kryło stajaŭšaja pad Tarnopolem VII rasiejskaja armija pačała adstupać. Čysło pałonnych i dabyča — wialikije. U Jeziernie ŭ našy ruki papali značnyje zapasy praduktoŭ, snaradoŭ i wajennych materjałoŭ.

Hrupa wojsk Wojrša:

Žywiejšaja artyleryjskaja bitwa na Ščary i Serwečy.

Hrupa wojsk Eichhorna:

Paśla silnaj artyleryjskaj padhatoŭki, trywaŭšaj mnoha dzion, rasiejcy atakawali miž Krewam i Smarhoniami. Ich šturm złamaŭsia z wialikimi stratami s pryčyny adporu niamieckich wojsk. Siahońnia tut uznialisia nowyje bitwy. U wakolicach woziera Naroč, miž Dryświackim wozieram i Dźwinskam ahoń značna uzmacawaŭsia.

Front erc hercoga Jozefa: Žywy ahoń u paŭnočnych Karpatach. U dalinach Kasinu i Susita pieredawyje styčki

Drukawana ŭ drukarni M. Kuchty. Wydawiectwo «Homan». Redaktar Jazep Saławiej